

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АТЕСТАЦІЯ ТА ДИПЛОМНА РОБОТА

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)
за першим (бакалаврським) рівнем

Спеціальність 014 Середня освіта
(за предметними спеціалізаціями)

Галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 29 серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Концертне диригування хором, виконання програми з фаху, захист кваліфікаційної роботи
Викладач (-і)	Доцент Серганюк Ю. М.
Контактний телефон викладача	0677744179
E-mail викладача	umtaliu@gmail.com
Формат дисципліни	денна, заочна
Обсяг дисципліни	360 годин, 12 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Атестація здобувачів вищої освіти — випускників за освітнім рівнем бакалавра здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частини навчання за відповідним освітнім рівнем з метою встановлення фактичної відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за конкретною спеціальністю.</p> <p>Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня загально-професійних і спеціалізовано-професійних компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем національної рамки кваліфікацій і освітньо-професійною програмою підготовки фахівців за спеціальністю. Для проведення атестації випускників створюються Екзаменаційна комісія, строк повноважень якої становить один календарний рік. Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю Екзаменаційної комісії здійснює ректор університету.</p> <p>Студенти стаціонарної та заочної форм навчання складають державний екзамен з концертного диригування хором та захисту кваліфікаційної роботи.</p>	
3. Мета та цілі	
<p>Забезпечити навчання в галузі Освіти із широким доступом до працевлаштування; підготувати студентів з особливим інтересом до музично-педагогічної, художньо-просвітницької діяльності для подальшого навчання. Забезпечити студентам здобуття знань, умінь та розуміння, котрі відносяться до галузі мистецької освіти, що дасть їм можливість виконувати свою роботу самостійно.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> – Володіння основами організації діяльності установ музичної освіти; засвоєння цілей, завдань, змісту, принципів, форм, методів і засобів навчання у сфері музичної освіти; – Розуміння особливостей психології різних вікових груп тих, що навчаються; – Вміння вирішувати педагогічні навчально-виховні, художньо-творчі завдання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, їх музичної підготовки; – Здатність здійснювати художньо-педагогічне спілкування з дітьми; – Здатність аналізувати узагальнювати і використовувати у своїй роботі передовий педагогічний досвід у царині музично-естетичного виховання, критично оцінювати результати власної педагогічної діяльності, творчо підходити і впроваджувати нові освітні 	

навчально-виховні технології;

- Здатність будувати індивідуальну освітню траєкторію в системі безперервної педагогічної освіти викладача вищої школи; аналізувати різні наукові концепції у контексті історії становлення педагогіки мистецтва та формулювати власні принципи та методи навчання; формулювати та вдосконалювати важливу дослідницьку задачу, для її вирішення збирати необхідну інформацію та впорядковувати висновки, які можна захищати в науковому контексті;
- Здатність розуміти системну методологію проведення науково-педагогічних досліджень; володіти базовими знаннями з музичної педагогіки, необхідних для засвоєння загально-професійних дисциплін з музично-педагогічної освіти;
- Володіння основами методології музично-педагогічних досліджень, формулювати наукову проблему в галузі музично-педагогічної освіти; оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення;
- Вміння використовувати різні способи реєстрації наукових фактів, аналізувати і інтерпретувати матеріали спостережень, переводити наукові знання у площину практичного використання; вміння застосовувати конкретно-наукову методологію експериментального дослідження проблем процесу професійного музичного навчання; використовувати сталі теорії психолого-педагогічного діагностування якості музично-виконавської діяльності;
- Володіння принципами організації керівництвом хором, ансамблем, методикою викладання музичних дисциплін;
- Володіння активним хоровим і ансамблевим репертуаром різних епох, жанрів і стилів; засвоєння пісенного матеріалу шкільної програми для використання у майбутній музично-педагогічній діяльності;
- Здатність розвивати у процесі занять музичну культуру школярів; грати на музичних інструментах; професійно навчати хоровому і сольному співу, виразно диригувати хором;
- Здатність здійснювати змістовний аналіз музичного твору, емоційно й образно розповідати учням про музику і музикантів, події музичного життя;
- Здатність організувати дитячі та самодіяльні хорові самодіяльні творчі колективи; використовувати професійно-профільовані знання та навички під час вокально-хорової роботи з дітьми, у процесі формування естетичних поглядів, тенденцій та художніх смаків;
- Бути готовим до роботи з дитячим хоровим колективом, вміти вільно і творчо спілкуватися з школярами різного шкільного віку за їх особливостями розвитку;
- Володіння методичними засади підготовки до керування хором; навичками самостійної роботи з фаховою літературою та навчально-художнім репертуаром з диригування;
- Володіти художнім музичним кругозором для професії майбутнього диригента професійного та аматорського хору; вмінням самостійно мислити, критично аналізувати прочитану літературу;
- Знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси;
- Здатність застосовувати сучасні технології психолого-педагогічного діагностування в галузі педагогіки мистецтва та сучасні інформаційні технології в галузі; володіння

навичками пошуку та аналізу інформації за професійним спрямуванням, роботи з комп'ютером;

– Вміння користуватись різними видами комп'ютерних програм для музиканта; опанування програмами нотного набору; розвиток практичних навичок нотного набору різних видів партитур музичних творів (інструментальних, вокально-інструментальних, хорових); опанування навиками синхронізації нотного і текстового набору різних комп'ютерних програм;

– Знання основних шляхів пошуку виконавських засобів втілення художнього образу у виконавській, педагогічній діяльності;

– Вміння використовувати фаховий хрестоматійний матеріал з хорової літератури, авторські та репертуарні збірники для підбору виконавського репертуару;

– Вміння творчо проводити уроки музики у відповідності з метою, принципами і завданнями організації музично-виховної роботи в школі;

– Знання будови голосового апарату та принципи його роботи під час співу, відповідно до регістрової природи та акустичних можливостей співацького голосу; класифікації співацьких голосів; прийомів і методів формування звукоутворення, дикції та артикуляції, звільнення голосового апарату; основ співацької гігієни та охорони голосу; особливостей вокального виховання дітей;

– Вміння аналізувати науково-методичну літературу; володіти прийомами та методами формування вокальних навичок; аналізувати, діагностувати та коригувати як власний, так і сторонній співацький процес; проводити вокальне заняття та моделювати процес розвитку співацького голосу, проводити вокально-виховну роботу з сольного і хорового співу; самостійно аналізувати вокально-хорові твори, створювати виконавську інтерпретацію засобами вокальної техніки, елементами акторської гри;

– Використання музичного та вокального тезаурусу; кращих зразків світової вокальної музики, зокрема української народнопісенної творчості;

– Володіти уявленнями про основи філософії, психології, педагогіки, культурології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;

– Вміння застосовувати наукові методи побудови та аналізу навчально-виховного процесу у галузі музичного мистецтва, використовувати знання різних музично-педагогічних теорій професійного розвитку педагога-музиканта; застосовування професійно-профільованих знань у репетиційній, концертній, педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі;

– Володіння додатковим музичним інструментом; використання знань, умінь і навичок зі спеціалізованих професійних дисциплін в процесі вирішення практичних завдань;

– Вміння вільно читати з аркуша, транспонувати і підбирати по слуху музичні твори, аранжувати та інструментувати їх для різних виконавських складів;

– Уміння реалізовувати технології гуманітарної експертизи якості музично-виконавської та музично-педагогічної діяльності викладача вищої школи; аналізувати розвиток музичного мистецтва в історичному контексті;

– Володіння знаннями про історичну динаміку формування музично-просвітницького, мистецького життя Галичини, інших теренів України та їхня роль у процесах становлення національних виконавських традицій; вміння використовувати набуті знання у вирішенні

- професійних питань та загальному становленні наукової особистості; володіння навичками проведення самостійного дослідження культурно-мистецького життя краю;
- Володіння теоретичними засадами хорового виконавства та культури вокально-хорового співу, знати виразові можливості хорової музики та закономірності хорового виконавства в цілому, практикою співу в хоровому колективі та методичними принципами формування практичних навичок роботи з хором, що забезпечує процес мистецько-виконавської освіти, формує професійний фаховий розвиток і є необхідним для майбутньої практичної музично-педагогічної творчості, музично-виконавської культури та спонукає до професійного росту й самовдосконалення майбутнього педагога-диригента;
  - Вміння використовувати знання, уміння і навички зі спеціалізованих професійних дисциплін в процесі вирішення практичних завдань під час проходження практики; застосовувати професійно-профільовані знання у репетиційній, концертній, педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі;
  - Знання історико-методичної літератури для інструмента, фахового академічного, сучасного та фольклорного репертуару, методів та прийомів гри на інструменті; особливостей навчання гри на музичному інструменті дітей різного шкільного віку;
  - Вміння використовувати навчально-хрестоматійний матеріал для початкових, середніх та вищих ланок шкільництва; володіти методикою виконавського аналізу музичних творів; професійно використовувати музичний інструмент під час уроків музики та у позакласній музично-виховній роботі в загальноосвітньому закладі; виконувати педагогічні функції в дитячих музичних школах, школах мистецтв та в загальноосвітніх закладах; демонструвати володіння теоретичними та практичними основами музичного виконавства;
  - Вміння використовувати музичний та спеціальний інструментальний тезаурус; кращі зразки світової інструментальної музики, зокрема творчості українських композиторів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
індивідуальні	-
самостійна робота	90

Ознаки курсу

Семестр У111	Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Курс (рік навчання) I, II	Нормативний / вибірковий нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання , год	Вага оцінки	Термін виконання

Ознайомлення з програмою державного екзамену	Самостійна робота				Не пізніше ніж за півроку до початку атестації
Ознайомлення з Графіком роботи ЕК та роз поділом студентів за екзаменаційними групами (за розпорядженням декана факультету)	Самостійна робота				Не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК
Оглядові лекції з навчальних дисциплін, включених до Програми державного екзамену	Лекції				квітень 2020
Консультації перед екзаменом	Консультації				травень 2020
Складання іспиту під час роботи Екзаменаційної комісії	Творчий іспит з методикою викладання. Захист кваліфікаційної роботи.				червень 2020

6. Система оцінювання курсу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	
90 – 100	A	відмінно	
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX		

	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Умови допуску до державної атестації		<p>До здачі іспиту допускаються студенти, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не мають академзаборгованості з навчальних предметів; - в повному обсязі засвоїли твори навчальної програми; - опрацювали теоретичний матеріал, визначений на відповідний семестр; - володіють компетентностями, які відповідають вимогам робочої програми. <p>Виконання навчального плану підготовки бакалавра в повному обсязі (відсутність заборгованостей зі складання всіх підсумкових форм контролю за вісім семестрів навчання)</p>	
<p style="text-align: center;">7. Політика курсу</p> <p>Структура кожного державного екзамену, а також послідовність і терміни проведення екзамену у разі поділу його на творчий та захист кваліфікаційної роботи, порядок і форма перевірки знань студентів під час атестації встановлюються випусковою (випусковими) кафедрою і затверджуються вченою радою факультету.</p> <p>Засідання Екзаменаційної комісії є відкритими і проводяться за участю більше ніж половини її складу та обов'язкової присутності голови Екзаменаційної комісії. Тривалість засідання не повинна перевищувати шести академічних годин на день. Тривалість творчого державного екзамену одного студента, як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин.</p> <p>Повторне складання (перескладання) державного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється. Якщо студент не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата складання екзамену під час роботи Екзаменаційної комісії.</p> <p>Усіх форм навчальної співпраці стосуються вимоги Положення про запобігання плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Кодексу честі ПНУ, яким визначаються норми поведінки студентів і працівників університету.</p>			
<p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <p style="text-align: center;">Базова із диригування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андреева Л. Методика преподавания хорового дирижирования. Ленинград : Музыка, 1973. 120 с. 2. Анисимов А. Дирижер – хормейстер. Ленинград : Музыка, 1976. 3. Безбородова Л. Дирижирование. Москва : Просвещение, 1985. 159 с. 4. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів. Навчальний посібник. Київ : «Український Світ», 2002. 439 с. 5. Дмитревський Г. Хорознавство і керування хором. Київ : Держвидав, 1961. 96с. 6. Доронюк В.Д. Курс техніки диригування: навчально-методичний посібник для викладачів і студентів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ: Обл. друк, 2004. 292 с. 7. Доронюк В.Д. Методика викладання диригування. Івано-Франківськ, 2005. 320 с. 8. Ержемский Г. Психология дирижирования / Г. Ержемский. Москва : Музыка, 1988. 9. Егоров А. Теория и практика работы с хором. Ленинград : Музгиз, 1951. 239 с. 10. Ержемский Г. Психология дирижирования. Москва : Музыка, 1988. 			

11. Казачков С.А. Дирижер хора – артист и педагог. Казань, 1998. 308 с.
12. Казачков С. Дирижерский аппарат и его постановка. Москва : Музыка, 1967. 111с.
13. Кан Е. Элементы дирижирования. Ленинград : Музыка, 1980. 216 с.
14. Канерштейн М. Вопросы дирижирования. Москва : Музыка, 1965. 265 с.
15. Колесса М. Основы техніки диригування. Київ : Музична Україна, 1973. 208 с.
16. Коломоець О. М. Стисле хорознавство : навч. посіб. для здобувачів освіти ВНЗ, що навчаються за спец. "Музичне мистецтво". М. 2019.
17. Кондрашин К. П. О дирижерском искусстве. Ленинград : Советский композитор, 1970. 151 с.
18. Малько М. Основы техники дирижирования. Москва : Музыка, 1965. 219 с.
19. Мархлевський А. Практичні основи роботи в хоровому класі. Київ : Муз. Україна, 1986. 96 с.
20. Маталаев Л.Н. Основы дирижёрской техники: метод, пособие. Москва : Совет, композитор, 1986.208 с.
21. Медынь Я. Методика преподавания дирижерско-хоровых дисциплин. Москва : Музыка, 1967. 133 с.
22. Михальчишин Я. З музикою крізь життя. Львів: Каменяр, 1992. 232 с.
23. Ольхов К. Теоретические основы дирижерской техники. Москва : Музыка, 1984. 160 с.
24. Ольхов К. Вопросы теории дирижерской техники и обучения хоровых дирижеров. Москва : Музыка, 1979. 160 с.
25. Пазовский А. Записки дирижера. Москва : Музыка, 1968. 558 с.
26. Пігров К. Керування хором. Київ : Держвидав, 1956. 292 с.
27. Поляков О. Язык дирижирования. Київ : Музична Україна, 1987. 95с.
28. Птица К. Очерки по технике дирижирования хором. Москва : Музгиз, 1968.160 с.
29. Разумний І. Посібник з диригування. Київ: Музична Україна, 1968. 287 с.
30. Романовский М. Хоровой словарь. 2-е изд., доп. Ленинград : Музыка, 1972. 142 с.
31. Сивизьянов А. Проблемы мишечной свободы дирижера хора. Москва : Музыка, 1983. 55 с.
32. Хайкин Б.Э. Беседы о дирижерском ремесле. Москва : Сов. композитор, 1984. 264 с.
33. Хомичевський М. Порадник для керівника самодіяльного хору. Київ : Мистецтво, 1961
34. Черепанин М. В. Музична культура Галичини другої половини ХІХ – першої половини ХХ ст. Монографія. Київ : Вежа, 1997. 328 с
35. Чесноков П. Хор и управление им. Москва : Музыка, 1961. 224 с.
36. Якобчук Н., Карпінець А, Комаренко Н. Диригентсько-хоровий практикум (академічний хор). Київ : Ліра. 2017. 52 с.

Допоміжна

37. Казачков С. А. О дирижерско–хоровой педагогике. Музыкальное исполнительство. Москва : Музыка, 1970. Вып. 6.
38. Кан-Калик В. А. Педагогическая деятельность как творческий процесс. Грозный, 1986. 186 с.
39. Кречко М. Натхнена музикою, сповнена доброти. *Виконавські школи вищих учбових закладів України: зб. наук. праць*. Київ, 1990. С. 148-157.
40. Кыверялг А. А. Методы исследований в профессиональной педагогике. Таллинн : Валгус, 1980. 334 с.
41. Лашенко А. П. Пути совершенствования предмета «Хороведение и методика работы с хоромСб. трудов. – Вопросы хорового образования: сб. трудов. Москва : ГМПИ им. Гнесиных, 1985. Вып. 77. С. 21-40.

42. Маценко С. Метамистецтво. Словник досвіду термінотворення на межі літератури й музики. Львів : Априорі, 2017. 118 с.
43. Мусин И.А. Техника дирижирования. Москва; : Музыка, 1967. 352 с.
44. Олійник Г. А. Виразне читання. Основи теорії. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 224 с.
45. Ольхов К. Вопросы теории дирижерской техники и обучения хоровых дирижеров / К. Ольхов. – М.: Музыка, 1979.
46. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли окружающих по их жестам. Москва : Эксмо-Пресс, 2000. 272 с.
47. Ростовський О. Педагогіка музичного сприймання. Навчальний посібник. Київ : ІЗМН, 1997. – 256 с.
48. Потылико Г. Этика – психологические основы общения. Москва, 1982. 263 с.
49. Прокофьев Г. П. Формирование музыканта-педагога. Москва : изд.-во АПН РСФСР, 1956. 480 с.
50. Работа в хоре. Методика, опыт / Ответств. ред. Б.Т. Тавлина. Москва : Профиздат. 1977. 128 с.
51. Смелкова З.С. Педагогическое общение: Теория и практика учебного диалога на уроках словесности. Москва : Флинта : Наука, 1999. 232 с.
52. Соколов В. Работа с хором . Учеб.пос. 2-е изд. Москва : Музыка, 1983. 192 с.
53. Тевосян А. Дирижерско–хоровое образование в вузе как система (статья). *Проблемы музыкальной педагогики*: сб. трудов. Москва : Московская государственная консерватория. 1981. С. 109 – 126.
54. Шерхен Г. Учебник дирижирования [перевод И. Шрайбера]. *Дирижерское исполнительство. Прак- тика. История. Эстетика*: сб. статей / ред. – сост. Л. Гинзбург. Москва : Музыка, 1975. С. 208-263.
55. Ярошевська Л. В. Особливості формування музичних здібностей у диригентсько-хоровій підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Наукові записки / ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Вип. 155. Серія Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. С. 150–155.*

Вимоги до державної атестації

[Вимоги до захисту кваліфікаційних робіт](#)